

PEC

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

[Aprovat per Claustre i Consell Escolar]

**Institut d'Educació Secundària
MARCEL·LÍ BANCELLS**

Montcada i Reixac, octubre de 2013

0 Introducció

El PEC (Projecte Educatiu de Centre) és el document que ha de servir de referència de les actuacions de tots els membres de la comunitat escolar. Per tant, marca totes les línies directrius que informen i orienten qualsevol pla d'actuació de l'Institut Marcel·lí Bancells. Tot i que l'Institut depèn del Departament d'Educació i del Consorci d'Educació de Barcelona i ha de seguir les directrius establertes en matèria educativa, en aquest document se'n defineix la seva singularitat. Per això, aquest document pretén plasmar els seus trets d'identitat i la seva projecció de futur. Des d'aquesta perspectiva el Projecte Educatiu de Centre s'ha de considerar com el recull de principis fonamentals que conformen la cultura pròpia del centre.

Aquest Projecte Educatiu de Centre ha estat aprovat pel Claustre i Consell Escolar de l'Institut Marcel·lí Bancells. En aquest document es troben reflectits el context on es troba el centre, els seus trets d'identitat i caràcter propi; les seves característiques (història, missió i visió), el seu plantejament educatiu i objectius; el tractament que es realitza de les llengües, així com els seus criteris pedagògics i d'avaluació i l'estructura organitzativa del centre; en el moment actual. Aquest document està obert a modificacions futures i a noves aportacions, però sense que suposin un canvi significatiu dels seus principis generals.

És deure de l'Equip Directiu donar a conèixer aquest document i fomentar-ne la difusió entre la comunitat educativa. El respecte a aquest projecte esdevé una obligació de tots: professorat, alumnat, famílies i personal d'administració i serveis.

1 Context

L'Institut Marcel·lí Bancells és un centre públic de secundària de nova construcció que comença amb dues línies d'ESO, de manera que el present document ha de preveure per al curs vinent l'organització dels dos primer cursos de l'ESO.

El centre es troba ubicat en el barri industrial de Santa Maria a la ciutat de Montcada i Reixac. Un barri que està en procés d'expansió urbanística. La ciutat de Montcada i Reixac forma part de l'àrea metropolitana de Barcelona i pertany al Vallès Occidental. Té una extensió de 23,4 km² i el seu nombre d'habitants arriba fins als 34.689. El fet de formar part de l'àrea metropolitana fa que el municipi estigui ben comunicat en línies d'autobusos i ferrocarril. De fet, el mateix barri de Santa Maria disposa d'una estació pròpia de rodalies.

Aquesta zona urbanística es va formar a partir de l'expansió urbanística de finals dels 90 degut a la implantació d'unes indústries a la zona durant l'època. Aquesta industrialització va provocar l'arribada de famílies de classe social i cultural mitjana-alta provinents de la ciutat de Barcelona que ocupen càrrecs directius i de personal qualificat dins d'aquestes indústries; així com de l'arribada de treballadors de planta procedents de la immigració, principalment llatinoamericans. De manera que el centre acull i ha d'entendre les necessitats dels fills del les famílies esmentades anteriorment tenint en compte les seves característiques.

Els alumnes del nostre centre provenen, majoritàriament, de l'Escola Mitja Costa situada al mateix barri de Santa Maria.

2 Identitat i caràcter propi del centre

2.1 Principis rectors (Llei d'Educació de Catalunya)

El nostre centre es regeix per les lleis vigents, concretament la LEC; tal i com correspon a un centre que depèn del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. No obstant, i tot i tractar-se d'un Institut Públic que, per tant, ha de seguir les directrius establertes en matèria educativa, en aquest PEC es defineixen les principals singularitats i particularitats.

2.2. Caràcter propi (Article 93)

Tal i com determina l'article 93 de la Llei d'Educació a Catalunya (LEC) el nostre institut compleix amb dos requisits fonamentals:

A. L'escola pública catalana es defineix com a inclusiva, laica i respectuosa amb la pluralitat, trets definidors del seu caràcter propi.

B. Els centres públics es defineixen d'acord amb els principis de qualitat pedagògica, de direcció responsable, de dedicació i professionalitat docent, d'avaluació, de retiment de comptes, d'implicació de les famílies, de preservació de l'equitat, de cerca de l'excel·lència i de respecte a les idees i les creences dels alumnes i de llurs mares, pares o tutors.

3 Característiques del centre

3.1 Història del centre

El nostre centre neix arrel de la necessitat educativa d'un barri construït a partir de la indústria i de l'arribada de famílies de classe mitjana-alta de Barcelona, com també d'immigració provinent d'Amèrica Llatina. En tractar-se d'un Institut de nova creació, la història comença a escriure's a partir del primer curs acadèmic.

3.2 Missió

Si ens remetem als dictàmens del currículum oficial la missió principal del nostre centre no és cap altra que formar, orientar i acreditar l'alumnat d'acord amb els objectius i finalitats desplegades en les lleis educatives i en la identitat pròpia de l'Institut; per tal que el conjunt de l'alumnat assoleixi les competències, les habilitats, les actituds, els valors i les capacitats que facilitin el seu desenvolupament integral com a individus socials. Persones que actuïn com a ciutadans responsables, que manifestin actituds solidàries i respectuoses tant amb els demés com amb l'entorn natural; i que a la vegada, assoleixin competències i habilitats socials que els faciliti la incorporació a la societat i al món laboral.

Paral·lelament el nostre centre aspira a assolir un compromís permanent amb la millora de la qualitat dels seus serveis educatius. La nostra pretensió és esdevenir un centre compromès amb les persones i els seus interessos en matèria educativa, que treballi per l'equitat i la inclusió i perquè l'alumnat esdevingui individus responsables, competents i amb esperit crític perquè puguin contribuir al desenvolupament i progrés de la societat actual.

3.3 Visió

L'IES Marcel·lí Bancells pretén adaptar-se a les necessitats socials actuals. És per això que la nostra acció educativa es sustentará en paradigmes que fugin del positivisme tradicional; intentant modificar les conductes socials del nostre alumnat perquè puguin aplicar-les en la seva vida quotidiana. En la mateixa direcció, apostarem per atendre al conjunt d'intel·ligències múltiples del nostre alumnat; donant eines i recursos perquè tothom pugui desenvolupar el seu talent en un àmbit determinat.

4 Plantejaments educatius

4.1 Prioritats, plantejaments i objectius educatius

Entenem l'educació com un procés integral en el qual es potencien els aspectes intel·lectuals, morals, culturals, socials i psicomotrius de l'alumnat.

Així, pretenem fomentar en l'alumnat:

1 - Els valors propis de l'individu i els principis d'una societat democràtica. És a dir, el respecte a un mateix i als altres, a la diversitat ètnica, cultural, ideològica i religiosa:

- Dissenyar activitats que promoguin la tolerància i l'eliminació d'actituds discriminatòries.
- Promoure l'educació ambiental, l'educació per a la salut i per a la pau.
- Afavorir el coneixement de les cultures d'altres països mitjançant el treball de forma positiva i enriquidora de la diversitat que hi ha al centre, els intercanvis, viatges, sortides culturals, etc.

2 - La capacitat crítica i l'actitud dialogant com a preparació per a l'exercici responsable de la llibertat:

- Afavorir els debats, taules rodones, treballs en grup,... per aprendre a escoltar i respectar l'opinió dels altres.
- Desenvolupar la capacitat de reflexió crítica pel que fa a les opinions alienes.
- Desenvolupar en l'alumnat l'assoliment d'una maduresa que els permeti tenir un criteri propi.

3 - La col·laboració dels alumnes entre ells, envers el professorat, el PAS i els òrgans de gestió del centre:

- Potenciar totes les tasques que impliquin un treball en equip emmarcat en el sentit de la responsabilitat, participació, col·laboració, altruïsmes i generositat (grups de treball, de laboratori, investigació, teatre, periodisme, oci, esports, etc.)
- Estimular la confiança i el respecte mutu entre l'alumnat, professorat i PAS mitjançant el diàleg, tracte personal individualitzat i col·lectiu.
- Promoure la funció dels delegats i altres representants dels alumnes/as com a veritables portaveus de les propostes i inquietuds dels seus companys i companyes.

Creiem també que és una responsabilitat del centre i un dret dels alumnes el fet que l'ensenyament sigui impartit en una certa línia metodològica fonamentada en l'orientació paidocèntrica, considerant els coneixements previs de l'alumnat:

Així doncs, pretenem com a docents:

1 - Valorar la participació de l'alumnat en totes les tasques d'aprenentatge i capacitar els alumnes per a poder treballar individualment i en equip:

- Conscienciar l'alumne/a de la importància del seu paper en el ritme d'aprenentatge com un element actiu, fomentant el treball en equip com un mitjà valuós per a la seva integració i formació.
- Estimular l'alumne/a a vetllar pel bon funcionament del grup-classe, pel manteniment del material del qual disposa, potenciant la seva responsabilitat en el procés educatiu.
- Potenciar la col·laboració de l'alumnat a l'hora de dissenyar les activitats culturals que complementin la seva formació.

2 - Orientar la tasca escolar des d'una perspectiva de futur; és a dir, preparar els i les alumnes per accedir i adaptar-se al món cultural, social i professional:

- Facilitar la informació adient per una adequada orientació futura als camps cultural, professional i social.
- Elaborar el material necessari per accedir a aquest món canviant.
- Posar a l'abast de l'alumnat aquesta informació i els mitjans corresponents per adaptar-se a un entorn determinat.

3 - Donar importància a l'adquisició tant de tècniques i continguts bàsics com d'hàbits d'estudi i treball:

- Desenvolupar les tècniques de comprensió i expressió de missatges orals i escrits.
- Treballar la lectura crítica i raonada de textos científics i literaris.
- Promoure l'anàlisi crítica dels missatges audiovisuals del món actual.

4 - Fomentar en l'alumnat la curiositat i la investigació, l'actitud crítica i la creativitat:

- Despertar en l'alumne/a la inquietud i la reflexió per l'entorn físic i humà proper i universal.

- Potenciar el treball de recerca en els continguts de les diverses etapes de l'ensenyament.
- Mostrar una actitud respectuosa comprensiva, oberta, crítica, lògica i empàtica envers les obres pròpies i dels altres.

5 - Afavorir la coordinació dels elements bàsics de l'aprenentatge; entenent com a coordinació: definir i concretar les activitats a realitzar; establir responsabilitats; implicar tothom en la realització de tasques; establir els recursos materials, econòmics i organitzatius:

- Facilitar la coordinació i el treball en equip dels professors d'un mateix grup, nivell, àrea i cicle.
- Fomentar la interacció entre diferents àrees per a permetre la interrelació de coneixements.
- Unificar els criteris d'avaluació i recuperació i les funcions de tutoria i orientació mitjançant la realització de programacions didàctiques coordinades.
- Afavorir la coordinació de les estratègies metodològiques tot fent-les congruents i complementàries.

6 - Possibilitar entre els professors un coneixement i una concepció de l'escola com un tot:

- Entendre el centre com una organització en què les actuacions de cadascun dels seus elements s'han de conèixer i complementar.
- Propiciar que el professor/a pugui plantejar-se objectius atractius i no rutinaris.
- Treballar en equip, per fer plantejaments a mitjà i llarg termini de forma coordinada amb altres companys.

4.2 El projecte lingüístic

Per formular els objectius lingüístics s'ha tingut en compte la conjugació de forma harmònica de: la legislació vigent, l'esperit fundacional i les característiques dels propis alumnes. Des de la seva creació, el Centre ha marcat una línia bàsica d'actuació pel que fa referència al tema lingüístic fonamentada en la comprensió, la tolerància i la integració progressiva.

L'estudi i l'ús reflexiu de la parla com a eina eficaç d'aprenentatge de les llengües Catalana i Castellana, es basa sempre en l'estimació i el respecte, eliminant qualsevol matís impositiu.

L'objectiu general és que l'alumne sigui capaç de comprendre i produir missatges orals i escrits amb la mateixa autonomia, correcció i creativitat, en ambdues llengües. Igualment, s'ha donat una especial importància a l'estudi de la llengua anglesa per considerar-se el seu coneixement com a fonamental en la societat actual.

L'Institut ha realitzat una ampliació en la programació per a un millor aprenentatge d'aquest idioma. Finalment, a 3r ESO també s'introdueix la llengua francesa com a segona llengua estrangera.

5 El Currículum

5.1 Criteris d'organització pedagògica

Els criteris d'organització pedagògica contribueixen al compliment dels principis del sistema educatiu i fan possible:

- La integració dels alumnes procedents dels diversos col·lectius, en aplicació del principi d'inclusió.
- El desenvolupament de les capacitats dels alumnes que els permeti la plena integració social i laboral i la incorporació als estudis superiors com a resultat de l'acció educativa.
- La incentivació de l'esforç individual i grupal, especialment en el treball quotidià al centre educatiu.
- L'adequació dels processos d'ensenyament al ritme d'aprenentatge individual, per mitjà de l'aplicació de pràctiques educatives inclusives i, si escau, de compensació i per mitjà de l'aplicació de pràctiques d'estímul per a l'assoliment de l'excel·lència.
- La coeducació, que ha d'afavorir la igualtat entre l'alumnat.
- L'establiment de regles basades en els principis democràtics, que afavoreixen els hàbits de convivència i el respecte a l'autoritat del professorat.
- La implicació de les famílies en el procés educatiu.

L'alumnat amb necessitats educatives especials tindrà unes hores de classe a la setmana amb el mestre de pedagogia terapèutica o professor de psicopedagogia. Es

procurarà que aquestes classes recaiguin en les hores de les matèries instrumentals (llengües i matemàtiques) i en les hores en què no disposen d'atenció individualitzada amb un altre professorat de la matèria.

Cal atendre les diferències individuals tant del professorat com de l'alumnat, i com que no tots aprenen i responen igual a diferents enfocaments metodològics, la varietat s'ha de considerar com una de les vies fonamentals per atendre la diversitat.

Els criteris que seguirem en el disseny d'activitats d'aprenentatge es basen en una concepció constructivista ja que considerem que aquesta concepció es produeix per la configuració de models mentals propis a partir de nivells de desenvolupament i coneixements previs.

Aquesta concepció, però, obliga a tenir una ràtio d'alumnat adequada i comporta la incorporació de tècniques de treball, de materials i d'activitats d'aprenentatge diverses que responguin a models flexibles i que contemplin la diversitat de l'alumnat, amb l'objectiu de donar resposta als seus interessos, capacitats i ritmes d'aprenentatge, d'evitar una educació segregadora i selectiva, i de garantir la igualtat d'oportunitats.

Per això mateix, s'afavoriran les activitats que promoguin la tolerància i les que donin a conèixer les diferents realitats.

5.2 El projecte curricular (*)

5.3 L'avaluació i promoció

Cal entendre l'avaluació com un element de formació i orientació a l'alumnat en la qual es valora tot el procés d'ensenyament - aprenentatge en referència a uns objectius plantejats. L'avaluació és contínua, ja que té per objecte constatar els avenços i detectar les dificultats tan bon punt es produeixin, esbrinar-ne les causes i prendre les mesures necessàries a fi que l'alumnat pugui continuar amb èxit el seu procés d'aprenentatge.

A principi de curs, s'informa l'alumnat dels objectius, de les modalitats d'avaluació i dels percentatges que cada apartat aporta a la qualificació global. En l'avaluació, s'utilitzen procediments variats i continuats: valoració de les activitats diàries, dels deures i treballs, de l'actitud davant l'aprenentatge, proves objectives,

proves globals i de relació, proves creatives, diaris de classe, quaderns de pràctiques, autoavaluació i avaluació recíproca,...

Sessions d'avaluació al llarg del curs:

- Avaluació inicial : La funció bàsica d'aquesta avaluació és conèixer el nivell d'aprenentatge de cada alumne/a, detectar a temps possibles dificultats i donar pautes per superar-les.
- Sessions d'avaluació trimestrals: Es realitza una sessió d'avaluació trimestral per valorar els aprenentatges de cada alumne/a i fer el seguiment del desenvolupament per part del professorat del procés d'ensenyament. A més a més es realitza una sessió de preavaluació cada trimestre.
- Informes d'avaluació: Enviem dos informes d'avaluació trimestrals a les famílies. El primer a mig trimestre per tal de comunicar els progressos dels seus fills no tant respecte l'assoliment de continguts sinó hàbits de treball: assistència a classe, fer els deures, portar el material, mostrar interès,... i també sobre el desenvolupament interpersonal: relació amb el professorat, relació amb els companys,... L'altre informe trimestral es lliura a l'acabar el trimestre i en aquest hi consten les notes obtingudes en cada matèria. A més, les famílies poden consultar a la intranet de l'Institut en tot moment informació sobre el dia a dia del seus fills al centre: retards, faltes d'assistència, amonestacions,...
- Recuperació de matèries pendents de cursos anteriors: l'equip docent establirà les mesures de reforç i suport en la programació del curs següent per aquell alumnat que passi de curs sense haver superat totes les matèries. Les mesures esmentades poden comportar diferents tipus d'activitats i no han de consistir només en la realització d'una prova.
- Avaluació final ordinària al juny: En quant a la promoció, els alumnes i les alumnes passaran al curs següent quan hagin superat totes les matèries cursades o no tinguin superades dues matèries com a màxim.

L'equip docent pot acordar la superació d'alguna matèria fins a un màxim de dues en conjunt de les dues avaluacions finals realitzades al llarg d'un curs escolar. La qualificació d'aquestes matèries serà de suficient i s'indicarà a l'acta d'avaluació amb un asterisc. Cal el vot favorable d'un mínim de dos terços dels membres de l'equip docent presents a la sessió.

6 L'organització

6.1 Criteris que defineixen l'estructura organitzativa

L'Institut d'acord amb la normativa vigent i la seva identitat té definit un sistema l'organització i de gestió que es manifesten en els següents criteris generals:

El Consell Escolar i l'equip directiu són els òrgans de participació i gestió de l'Institut, i és en aquestes entitats col·legiades on es prenen totes les decisions estratègiques de l'Institut.

A més, existeixen reunions col·legiades d'equips docents, de blocs de professors/es per àmbits educatius, de coordinacions de departaments, reunions de tutors i tutores i de l'equip directiu.

Els òrgans de govern, dintre de l'Equip de Direcció, són:

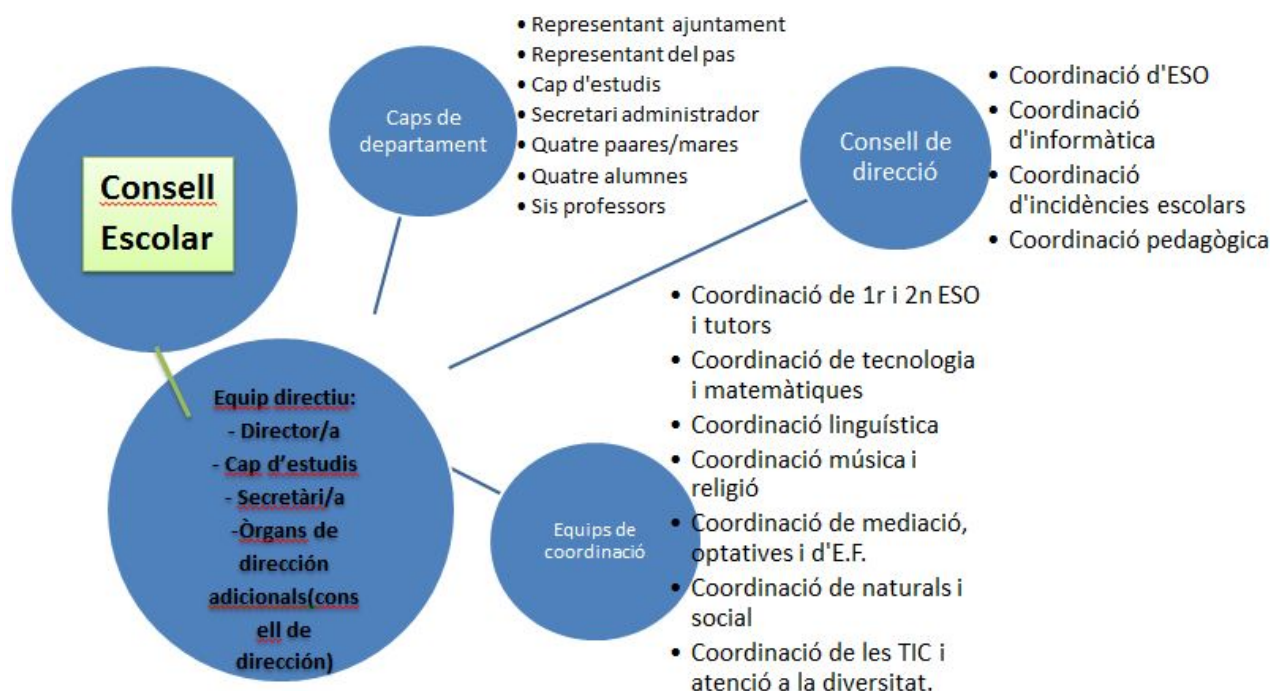
- La coordinadora pedagògica, el secretari/a, el cap d'estudis d'ESO, el consell de direcció i el Director.

Els òrgans de coordinació són:

- Els Equips docents de 1r i 2n ESO i els/les Tutors/es de grup.
- Els Departaments de coordinació didàctica i els Caps de Departament de coordinació didàctica.
- El/la coordinador/a de Tecnologia i Matemàtiques.
- El/la coordinador/a de Lingüística.
- El/la coordinador/a de Ciències Naturals i Ciències Socials.
- El/la coordinador/a de Música i Religió
- El/la coordinador/a de mediació, optatives i d'EF.
- El/la coordinador/a de les TIC i atenció a la diversitat.

6.2 Organigrama

6.3 Lideratge i equips de treball

La gestió de l'Institut es basa en la utilització de mecanismes democràtics en tots els òrgans de funcionament. La transparència, la participació dels diferents sectors de la comunitat escolar a través dels seus òrgans de representació, l'objectivitat i la professionalitat en són els seus signes.

Els principals òrgans de gestió del centre són: Consell escolar i les seves comissions; Claustre; Equip Directiu; Coordinacions; Comissió pedagògica.

La reglamentació, funcionament i competències d'aquests òrgans queda recollida en la normativa educativa vigent i el Reglament de Règim Intern [RRI]. L'Institut dóna especial importància a la coherència en la manera de fer del conjunt del professorat per tal d'aconseguir resultats òptims en l'acció educativa. Treballa conjuntament perquè l'alumnat capti una metodologia comuna en totes les àrees/matèries dels diferents departaments de l'Institut, i respecta el dret de l'alumnat a rebre un

ensenyament coordinat.

Tal i com hem indicat anteriorment, el centre utilitza mecanismes de planificació de les accions docents, de seguiment i d'avaluació per tal d'intentar assolir una millora constant dels resultats acadèmics i reforçar la cohesió social.

Dins l'Estratègia de l'Institut d'implantar un model de Gestió que cerqui la millora contínua, s'han definit els processos que determinen l'activitat del centre, s'han interrelacionat, s'han definit els seus responsables i s'ha determinat anualment la consecució dels indicadors de procés que verifiquen i orienten l'oportunitat de millora del servei proporcionat. Aquesta estratègia està suportada per l'equip humà de l'Institut i dirigida per l'Equip Directiu que assumeix les funcions de la Comissió de Qualitat.

Tots aquests càrrecs i estructura organitzativa pretenen situar el Projecte de Centre en l'eix vertebrador de la gestió de l'Institut, promoure la participació de les persones que formen part de la comunitat educativa en la gestió del centre, potenciant els canals de reflexió i participació, i fer-les coresponsables de la línia estratègica del centre.

L'alumnat, a més de la participació en el Consell Escolar, disposa d'un representant delegat per classe, s'organitzen en la Comissió de Delegats/des i de manera més àgil, formen una comissió permanent de delegats/des. També tenen veu a través de les enquestes i els canals previstos de reclamació i suggeriment i, el que és més important, a través del tracte directe i la possibilitat en tot moment d'adreçar-se a qualsevol membre de la comunitat educativa, dins les normes establertes.

La participació dels pares, mares i responsables dels/les alumnes, com a principals responsables de la formació i educació dels seus fills i filles, es garanteix a través de la seva presència en tots els òrgans en què està legalment establerta a través de l'Associació de Mares i Pares) d'alumnes i el Consell Escolar: divulgant entre els pares, mares i responsables informació sobre les activitats del centre, canalitzant les inquietuds i les iniciatives que poguessin fer arribar a l'equip de Direcció, sensibilitzant-los sobre la importància del fet educatiu i, en definitiva, millorant la comunicació i la col·laboració entre el Professorat, l'Alumnat i les seves Famílies.